

19870825

INŠTITUT ZA GOZDNO IN LESNO
GOSPODARSTVO PRI BF
61001 LJUBLJANA, VEČNA POT 2
P. P. 523-X, TELEFON 268 963

Γ

7

Ljubljana, 25.8. 19.87

VVZ Rezke Dragarjeve

Ulica Pregnancev 6

Vaš znak:

61 210 Ljubljana.Šentvid

V roke tov.J.Pantar

Naš znak:

L

7

ZADEVA: Pregled prostorov VVE Mance Komanove in DO
Smlednik v zvezi s hišnimi gobami

Na zahtevo sanitarnega inšpektorja sva v ponedeljek 13.7.1987 pregledala prostore VVE Mance Komanove in DO Smlednik tov.Jožica Pantar , ravnateljica VVZ Rezke Dragarjeve in mag.Dušan Jurc,dipl.biol., IGLG.

VVE Mance Komanove

V igralnici malčkov je umivalnik, ki pušča vodo že dalj časa. Lakiran bukov parket je močno navlažen v premeru približno en meter, pod umivalnikom je strohnel in v vdolbinah stoji voda. Hišnik je strohneli del poda prekril s kosi linoleja. Les je položen neposredno na bitumensko izolacijo, soba ni podkletena.

Trohnenje vlažnega lesa pod umivalnikom povzroča nedeterminirana gliva, ki povzroča belo trohnobo lesa. V lesu je prisotno le podgobje glive, po katerem glive ne moremo določiti, kar pa za sanacijo v tem primeru niti ni pomembno. Tip trohnobe namreč kaže, da les ne razkraja siva hišna goba (Serpula lacrimans), ki je najnevarnejša razkrajevalka vgrajenega lesa.

S a n a c i j a :

1. Takoj je potrebno popraviti odtok lijaka (nerazumljivo nam je, da oskrbnik stavbe že doslej ni popravil odtoka ali vsaj podstavil vedro pod puščajoči lijak. Gre za skrajno malomarnost, zaradi katere bi lahko nastala velika škoda, še posebej, če bi se naselila v pod siva hišna goba. Poleg tega stalno vlaženje tal in trohnenje lesa onemogočata ustrezno vzdrževanje higiene v prostoru).

2. Odstranite bukov parket, ki je navlažen in tistega, ki kaže kakršnokoli znamenja trohnobe in zmanjšane trdnosti. Na kakšni površini ga je potrebno odstraniti, boste ugotovili ob odstranjevanju poškodovanega parketa. Priporočamo, da odstranite tudi nekaj deščic zdravega parketa, ki meji na navlaženega in okuženega (pribl. 25-30 cm) , saj se je morda podgobje glive razraslo tudi že v na izgled popolnoma zdravem lesu.
3. Najbolje bi bilo, da odstranjeni parket nadomestite s keramičnimi ploščami, saj bi bil ob morebitnem ponovnem vlaženju tal nov parket znova ogrožen. Podgobja lesnih gliv lahko izsušena v mirujočem (latentnem) stanju preživijo več let, navlažena pa se zopet prično razraščati in razkrajati les.

DO SMLEDNIK

Pred nekaj leti ste staro zgradbo DO Smlednik preuredili in sanirali. Lansko leto ste opazili, da vratni okvir iz predsobe v kuhinjo trohni. Ob pregledu smo ugotovili, da je les vratnega okvirja močno preperel in krhek, njegova površina je valovita in se ob pritisku vdre. Trohnoba lesa je rjava, les je kockasto razpokan in se drobi v prah. V lesu in v zidu ob njem makroskopsko nismo opazili podgobja glive. Ta del zgradbe ni podkleten, v kleti pod drugo polovico zgradbe pa je na tleh voda in blato, omet odstopa in je močno navlažen. Očitno je, da je izolacija temeljev pod kuhinjskimi vrati popustila. Ker sta bila les okvira teh vrat in bližnji zid dalj časa vlažna, se je vanj naselila gliva, ki razkraja les. Doslej je gliva okužila le les okvira vrat in zaradi majhne količine hrane (lesa) še ni oblikovala trosnjakov niti značilnega podgobja. Zato ne moremo ugotoviti katera gliva povzroča trohnenje lesa, vendar tip trohnobe kaže, da ga verjetno povzroča siva hišna goba. Sanacija mora biti namreč zaradi tega natančna in temeljita, velika je namreč nevarnost, da se bo gliva razrasla v ostale dele stavbe. V igralnici in v shrambi, ki mejita na predsobo smo opazili, da je zid pri tleh rahlo vlažen (barva in delčki ometa odpadajo). Vlaga je verjetno ustrezna za razvoj sive hišne gobe.

Sanacija :

1. Takoj odstranite strohnel okvir vrat iz predsobe v kuhinjo. Pri delu bodite pazljivi, saj lahko gliva ponovno izraste iz vsakega koščka okuženega lesa in okuži zdrav les. Zato skrbno odstranite trohneči les okvira in ga sežgite.
2. Odstranite vlažen omet v bližini vrat in zid prepojte s fungicidnim sredstvom silvanol G.
3. Najpomembnejši ukrep pri sanaciji pa je preprečitev nadaljnjega vlaženja sten in vgrajenega lesa. Načina izvedbe tega dela ne moremo svetovati, ker je to gradbeniški problem.
4. Podgobje glive, ki je uničilo vratni okvir , je prav gotovo vraščeno tudi v steni ob okviru. Ker bi novovgrajeni les ob morebitnem ponovnem vlaženju stene podgobje glive v steni lahko zopet preraslo, svetujemo, naj bo novovgrajeni okvir vrat kovinski.

Na zunanji steni stavbe smo na ometu pod napuščem strehe opazili sledove zamakanja. Ker nismo dobili ključev podstrešja in ostrešja nismo mogli pogledati. Preglejte les tramov nad zamakajočim delom in ugotovite, ali že kažejo znamenja trohnobe in popravite kritino.

Sestavil:

mag.Dušan JURČ,dipl.biol.

